

Rokovanie pracovnej skupiny (PS) Drogová politika a exponované lokality komunitného plánovania sociálnych služieb dňa 23.02.2022

Stretnutie online: 14.00-15.30

Prítomní za hlavné mesto: *Iveta Chovancová (vedúca PS), Adam Domanický (tajomník PS), Marek Lukačovič (SSV)*

Prítomné členky a členovia PS: *Odyseus, CPPPaP BA2, RETEST, Brána do života, OZ Prima, SNSLP, OKaP KR PZ BA, CPLDZ*

Zapisovateľka: *Daniela Nousiainen (PDCS,o.z.)*

Facilitátor: *Bohdan Smieška (PDCS, o.z.)*

Program

1. Schválenie programu rokovania
2. Predstavenie návrhu opatrení a aktivít
3. Pripomienkovanie návrhu opatrení a aktivít (dokument v prílohe)

Schválenie programu

V úvode nezazneli výhrady k programu, technickým pravidlám ani k vyhotovovaniu nahrávky za účelom spracovania zápisu.

Aktuálny stav a ďalšie stretnutia

Prebiehajúce stretnutie je predposledným stretnutím pracovnej skupiny, posledné stretnutie sa bude konať 16.3.2022 od 14:00. Na ňom bude predstavený návrh finálneho znenia cieľov a opatrení za pracovnú skupinu. Rovnako na poslednom stretnutí bude vysvetlený aj schvaľovací proces KPSS 2030.

Posledný termín na zasielanie prípadných pripomienok k predstavenému návrhu opatrení a aktivít je 7.3.2022.

Predstavenie cieľov, opatrení a aktivít

Vedúca PS I. Chovancová predstavila ciele a od nich sa odvíjajúci návrh opatrení a aktivít. V úvode boli spomenuté prierezové ciele, ktoré boli identifikované všetkými pracovnými skupinami a ktorým sa aj táto PS venovala podrobnejšie na minulom stretnutí. Ide o *strategický cieľ 1 - Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov (v rámci komunitného plánovania)* a špecifické ciele 1.1 Výkon sociálnej politiky na základe dát a strategického plánovania, 1.2 Podpora integrácie sociálnej politiky na úrovni mesta a 1.3 Podpora informovanosti v oblasti sociálnych politík. Tieto špecifické ciele majú pomôcť aj k tomu, aby komunitné plánovanie bolo kontinuálnym procesom a aby komunikácia medzi členmi PS a aj medzi pracovnými skupinami samotnými prebiehala a komunitný plán sa aktualizoval a vyhodnocoval.

Následne sa predstavilo znenie špecifických cieľov, opatrení a aktivít k 3. strategickému cieľu KPSS, týkajúceho sa drogovej politiky (dokument bol s členmi PS zdieľaný ešte pred stretnutím). *Strategickým cieľom 3 je zabezpečiť pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami prístup k sieti sociálnych služieb zodpovedajúcej ich potrebám.*

V znení špecifických cieľov, ktoré sa na predchádzajúcom stretnutí schválili, sa udiali len malé zmeny v terminológii. Momentálne sa príprava zameriava na formulovanie a pripomienkovanie návrhu konkrétnych opatrení a aktivít. Vedúca PS postupne v krátkosti tieto opatrenia a aktivity predstavila. Špecifický cieľ *3.1 Zlepšenie prístupnosti existujúcich sociálnych služieb a podporných aktivít pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami* zahŕňa opatrenia a aktivity na zvýšenie prístupnosti SSKI pre ľudí, ktorí užívajú drogy rizikovým spôsobom na základe výsledkov analýz prístupnosti sociálnych služieb, podporu budovania odborných kapacít spoluprácou mesta s poskytovateľmi

sociálnych služieb, či rozvoj a udržateľnosť už existujúcich služieb legitimizáciou opatrení v oblasti prevencie a grantovými výzvami zameranými na tieto účely.

Špecifickým cieľom 3.2 je *zvýšenie ponuky špecializovaných sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami*. Cieľ by sa mal splniť vďaka opatreniam a aktivitám zameraným na zriadenie ambulantných a pobytových špecializovaných sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami, napr. útulok a nízkoprahové centrum, ale aj iné špecializované zariadenie podľa potreby. Pôjde tiež o zabezpečenie terénnej sociálnej práce pre mladých ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami v prostredí nočného života.

Špecifický cieľ 3.3 – *Zabezpečiť holistický prístup a inovatívne služby pri riešení potrieb a problémov ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami*, zahŕňa opatrenia ako vznik pilotného projektu koordinovanej a integrovanej účinnej prevencie alebo vytvorenie mestskej koncepcie v oblasti užívania drog participatívnym spôsobom. Ďalšími opatreniami je vytvorenie systému mapovania drogovej situácie v meste a mapovanie špecifických potrieb zraniteľných skupín, ktoré majú skúsenosti s drogami a adiktívnym správaním. Tento cieľ obsahuje aj opatrenia na zvýšenie informovanosti zamestnancov a zamestnankýň sociálnych oddelení mestských častí v téme drogovej politiky cez pravidelné stretnutia a workshopy, ale aj zabezpečenie kontinuálnej komunikácie mesta o odborných riešeniach.

Dokument bol ešte pred stretnutím zdieľaný s členmi PS a v tomto období ho priebežne dopĺňajú a pripomienkujú.

Vedúca PS ubezpečila členky a členov PS, že dôležitá téma dostupnosti bývania, aj keď nie je v predstavených cieľoch a opatreniach formulovaná, nezaniká. Bude zahrnutá v aktualizovanej Koncepcii bytovej politiky mesta a všetky pracovné skupiny v KPSS návrhy a pripomienky spojené s podporou bývania zbierajú a budú do spomínanej koncepcie navrhovať opatrenia.

Diskusia

Facilitátor pozýva prítomných členov PS do diskusie, v ktorej sa môžu účastníci vyjadrovať k návrhu opatrení a aktivít z pohľadu ich poznania, praxe a vnímania drogovej problematiky.

Členka PS pripomína dôležitosť *spolupráce zdravotných a sociálnych služieb*. V prípade, že sú v tejto nadväznosti nejaké medzery, tak v ich organizácii pociťujú, že ich klientom sa nedostane

služba akú by potrebovali. Prihovára sa za venovanie zvýšenej pozornosti **zraniteľným podskupinám ľudí** (napr. ženy, matky s deťmi, abstinujúci, seniori alebo osoby vo vyššom veku). Abstinujúci užívatelia sú ľudia, ktorí sa svoju závislosť rozhodli riešiť sú častokrát stigmatizovaní alebo sa za svoju situáciu hanbia a je potrebné na nich pri tvorbe opatrení a aktivít myslieť tiež. Hovorí aj o stúpajúcom počte ľudí v metadónovom udržiavacom programe, ktorých je aktuálne vyše 300. Títo ľudia nemajú prístup k niektorým sociálnym službám, predovšetkým pobytovým. Niektorí pacienti sú chronickí a nedokážu abstinovať v nechránenom prostredí a nie sú im dostupné pobytové služby. Pozitívne hodnotí aj aktivity zamerané na ženy a matky s deťmi. Ak je sociálna služba nefungujúca, matky majú bariéru v ambulantnej, nie to ešte v ústavnej liečbe. Navrhuje vyčleniť prostriedky na nejaký typ služby, ktorá by sa o deti na potrebný čas postarala, kým bude matka riešiť liečenie svojej závislosti. Druhá účastníčka dopĺňa ďalšiu špecifickú skupinu ľudí, ktorá má okrem závislosti aj inú pridruženú (napríklad psychiatrickú), častokrát vážnejšiu akou je závislosť a bolo by potrebné pri službách myslieť aj na nich, napríklad *zriadením denného stacionára*. Účastníčka dopĺňa, že veľakrát klienti s pridruženou diagnózou nehľadajú prvotne liečbu závislosti, pretože sa identifikujú ako iná skupina, ale resocializáciu a primárne ubytovanie. Ďalšia prítomná členka pripomína, že práve ich organizácia je pobytovým zariadením pre abstinujúcich závislých.

Vedúca PS ďakuje za pripomienky. Pri formulovaní opatrení ohľadom bývania smerovaných do Koncepcie bytovej politiky budú myslieť aj na abstinujúcich závislých. PS zameraná na problematiku ľudí bez domova sa tiež intenzívne zaoberá bytovou otázkou aj špecifických podskupín a PS zväží prípadnú spoluprácu na pripomienkovaní súvisiacich návrhov. Podľa vedúcej PS nie sú stacionáre v priamej kompetencii mesta a ani na ne momentálne nie sú kapacity. Prijíma preto návrhy iných alternatívnych služieb, ktoré by dokázali pokryť potreby tejto skupiny ľudí.

Jedna členka PS sa zaujíma o to, ako má mesto v pláne získavať priestory na niektoré zo spomínaných služieb. Ako riziko vníma neprijatie plánovaných aktivít miestnym obyvateľstvom a poslancami. V ich organizácii majú skúsenosti s tým, že miestni poslanci a obyvatelia v susedstve neakceptovali zriadenie nízkoprahového denného centra. Zaujíma ju, ako sa mesto plánuje vysporiadať s prípadnou **neakceptovateľnosťou projektu obyvateľmi**.

Podľa vedúcej PS sa pri vyčísl'ovaní nákladov počítalo s kúpou a rekonštrukciou objektov. Magistrát nedisponuje väčším množstvom vhodných priestorov pre účely sociálnych služieb, ktoré by boli vo

vhodnom stave alebo potrebnej lokalite. Mesto bude musieť priestory kúpiť alebo si dlhodobo prenajať. K otázke tzv. NIMBY-zmu („not in my backyard“ – nie na mojom dvore) ohľadom rezistencie miestnych obyvateľov a lokálnych politikov a stigmatizácie ľudí, ktorí užívajú drogy a tým pádom aj služieb s nimi súvisiacich zaznelo, že sa ráta so sériou aktivít na informovanie aj v rámci mestských častí. MČ sú vnímané ako dôležití partneri v budovaní sociálnych služieb a preto bude budovanie povedomia a scitlivovania aj smerom k členom mestských zastupiteľstiev či úradov. Počítajú s tým, že aj títo lokálni aktéri sa stanú skutočnými partnermi aj pri ťažších otázkach. KPSS bol mestským zastupiteľstvom schválený ako dokument celomestského charakteru a tým pádom by mala každá MČ pripravovať svoj KPSS v súlade s mestským KPSS.

Následne ďalšia členka PS písomne v chate spomína, že ich organizácia realizuje v najbližších mesiacoch mapovanie a v prípade záujmu môžu poskytnúť informácie. Pýta sa, či je v úvahe **zmena optiky z kamenných na mobilné služby** ktoré sú aj ekonomicky prístupnejšie, dostupnejšie klientovi, napríklad nízkoprahový denný stacionár. Zaujíma ju tiež, či sa uvažuje nad zrealizovaním *aplikácie ktorá by efektívne zobrazovala všetky zariadenia* v Bratislave ktoré sú súčasťou tejto záchrannej siete pre klienta, kde si pracovník/klient/mladý človek v akútnej núdzi môže veľmi rýchlo nájsť **informácie** o tom, kde nájde pomoc.

Aj ďalší účastník hovorí o informáciách na základe ich skúsenosti v školskom prostredí, kde sa tiež pri ťažkostiach s bývaním či pri drogovej závislosti častokrát stretávajú s **nedostatkom informácií a ich dohľadanie je aj časovo náročné**. Spomína aj **absenciu pobytového zariadenia pre deti a mladistvých s drogovou závislosťou**, pri ktorých sa objavujú aj iné diagnózy, napríklad psychiatrické alebo poruchy správania. Je si však vedomý, že to nie je v kompetencii mesta. Možno by bolo dobré vedieť, *na koho sa obrátiť a ktoré zariadenie má s takýmito deťskými a mladými pacientmi skúsenosti* a či je pre nich vhodné.

Vedúca PS ďakuje za ocenenie aj za ponuku sprostredkovať informácie z mapovania, ktoré by pomohli SSV cieľiť presnejšie. Zo spomínaných troch stacionárnych služieb sú dve navrhované ako pobytové a jedna ambulantná – nízkoprahové denné centrum., na ktorú má mesto kompetenciu. Mesto bude aj naďalej poskytovať finančný príspevok na prevádzku terénnej služby krízovej intervencie, ktorá môže prebiehať aj mobilnou formou. Nad mobilnou aplikáciou sa zatiaľ neuvažuje, ale mesto plánuje spustiť špecifickú webovú stránku, ktorá by mala slúžiť na sprostredkovanie rýchlej

pomoci vďaka ľahkej a rýchlej orientácii v sieti dostupných služieb a so základnými informáciami, kontaktmi a pod. Sú si vedomí toho, že v súčasnosti sa informácie hľadajú ťažko, prípadne nie sú aktualizované alebo poprepájané.

Jeden z účastníkov pripomína, že ak by sa v blízkej budúcnosti upravili (znížili) trestné sadzby za prechovávanie niektorých typov drog, mohlo by to spôsobiť prepustenie väčšieho množstva ľudí z výkonu trestu, ktorí môžu takéto sociálne služby potrebovať.

Facilitátor ku koncu ešte upriamuje pozornosť na finančné krytie nákladov navrhnutých opatrení KPSS. Nie sú síce ešte zahrnuté v rozpočte, ale prítomné organizácie môžu do budúcnosti považovať nad vlastnými projektmi vrátane rozširovania kapacít, aj nad prípadnými väčšími spoluprácami napríklad s magistrátom alebo inými aktérmi z PS. Pripomína, že pri viacerých fondoch EÚ sú partnerstvá dokonca nevyhnutným predpokladom získania zdrojov.

Počas stretnutia viacero členov PS vyjadrilo vďaka za úsilie zo strany magistrátu, ale aj členov PS. Oceňujú pripravený dokument s opatreniami a aktivitami, ktorý dobre odzrkadľuje dôležité oblasti v rámci drogovej politiky. Stretnutia pracovnej skupiny sú vnímané veľmi pozitívne aj preto, lebo sa počas nich zdieľa množstvo užitočných informácií a skúseností z praxe jednotlivých organizácií. Zazneli podporujúce slová k realizácii plánovaných opatrení. Niektorí členovia PS už aj mimo tvorby KPSS spolupracujú s magistrátom mesta napríklad pri riešení dostupnosti bývania.

Záverečné slovo

Facilitátor poďakoval za všetky pripomienky, návrhy a otázky. Opakovanie pripomenul možnosť pripomienkovať, komentovať a navrhovať aj v zdieľanom dokumente alebo e-mailom do **7.3.2022**.

Ďalšie kroky

Ďalšie stretnutie k záverečnej fáze tvorby KPSS sa uskutoční **16.3.2022 o 14.hod.**

V blízkej budúcnosti však môžu byť členovia PS opäť oslovení za účelom novej spolupráce pri vypracovávaní samostatnej koncepcie súvisiacej s drogovou politikou na území mesta (nielen z pohľadu sociálnych služieb).

Chat:

15:24:39 ospravedlňujem sa
15:49:31 skúsím sa odpojiť a pripojiť
15:49:34 ja vás počujem
15:50:30 mrzí ma to ... tak idem písať
15:52:02 MAPOVANIE - ideme realizovať mapovanie v mesiacoch marec apríl - radi poskytneme akékoľvek pomocné a potrebné info, ktoré získame v teréne
STACIONÁRNA SLUŽBA - opäť pripomínam či je v úvahe zmena optiky z kamenných na mobilné služby ktoré sú aj ekonomicky prístupnejšie, dostupnejšie klientovi
15:54:07 SIETOVANIE - chcem sa opýtať či sa uvažuje nad zrealizovaním aplikácie ktorá bude zobrazovať všetky zariadenia v Bratislave ktoré sú súčasťou tejto záchranej siete pre klienta, kde si pracovník/klient/mladý človek v akútnej núdzi - vie veľmi rýchlo nájsť kde nájde pomoc a nemusí browsovať celým internetom (opäť je to zároveň ekonomicky efektívnejšie riešenie)
15:55:15 Na záver sa chcem poďakovať za úsilie ktoré vnímame zo strany magistrátu a ešte raz sa ospravedlňujem za ten mikrofón - tak či tak mám hrozne plechový hlas tak možno aj dobre že ten mikrofón mi nejde :)))
15:59:24 Jasne, tie pobytové sú veľmi potrebné, maximálne súhlasím - skôr mi išlo o ten denný stacionár v zmysle nízkoprahu
16:00:09 Prepáčte, nefunguje mi mikrofón, chcem sa len pripomenúť, že my sme pobytové zariadenie pre abstínujúcich závislých
16:01:46 Prosím tá mobilná aplikácia nebola ešte zodpovedaná tak sa pripomínam, ďakujem :)
16:16:00 Ďakujeme, dovidenia 😊

Nový cyklus komunitného plánovania sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy

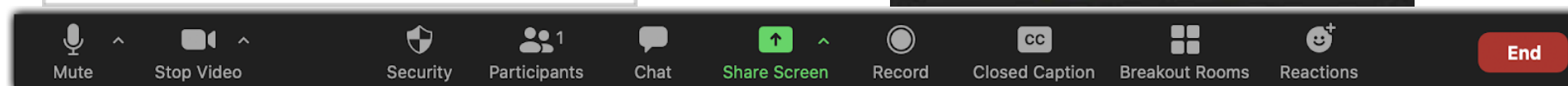
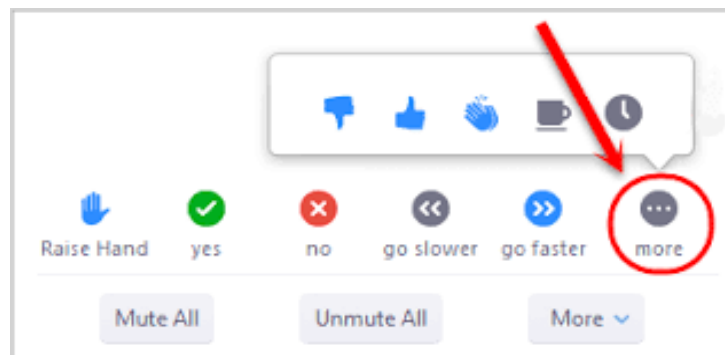
Pracovná skupina

Drogová politika a exponované lokality

23. 2. 2022

Návrh pravidiel počas online stretnutia

- Používajte **kameru**
- Keď nehovoríte, **vypnite si mikrofón**
- **Personalizujte si svoje prihlásenie /Rename** (napíšte si svoje priezvisko a skratku inštitúcie)
- Keď máte **otázku alebo návrh, napíšte ju do chatu**
- Počas diskusnej časti, **ak chcete niečo povedať prihláste sa zdvihnutím ruky alebo ikonkou Raise Hand** a počkajte, kým Vám neudelíme slovo
- **Zasadnutie nahrávame** pre účely spracovania zápisu, nijaká časť nahrávky nebude zverejnená
- „**Black-out**“ pravidlo – keď vypadnem, znovu sa prihlásim

Program rokovania

1. Schválenie programu rokovania
2. Pripomienkovanie opatrení a aktivít

Predstavenie procesu KPSS

NÁZOV PRACOVNEJ SKUPINY (PS)	JANUÁR	FEBRUÁR	MAREC
PS drogová politika a exponované lokality	28.01. 09:00-10:30 (piatok)	23.02. 14:00 – 15:30 (streda)	16.03. 14:00 – 15:30 (streda)
	Návrh programu: 1. Schválenie programu rokovania 2. Vyjasnenie stavu v analytickej časti KPSS 3. Finalizácia cieľov (finálna podoba strategického cieľa, špecifických cieľov, merateľných ukazovateľov, prierezové ciele)	Návrh programu: 1. Pripomienkovanie opatrení a aktivít	Návrh programu: 1. Predstavenie finálneho znenia KPSS za tematickú oblasť 2. Predstavenie schvaľovacieho procesu KPSS 2030 a upravenie komunitného plánovania na území hlavného mesta od roku 2023

Pripomienkovanie - dôležité termíny

16.2.2022 - obdržíte podklady, poprosíme o ich preštudovanie a prípravu pripomienok

23.02.2022 - stretnutie pracovnej skupiny s priestorom na diskusiu o pripravených pripomienkach

7.3.2022 - posledný termín na zaslanie Vašich pripomienok emailovou formou

Prehľad

Čísla a identifikátory cieľov a opatrení	Názvy cieľov a opatrení KPSS 2022-2030
Strategický cieľ 1:	Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov (v rámci komunitného plánovania)
Špecifický cieľ 1.1:	Výkon sociálnej politiky na základe dát a strategického plánovania
Špecifický cieľ 1.2:	Podpora integrácie sociálnej politiky na úrovni mesta
Špecifický cieľ 1.3:	Podpora informovanosti v oblasti sociálnych politík

Strategický cieľ 3 - zabezpečiť pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami prístup k sieti sociálnych služieb zodpovedajúcej ich potrebám

Špecifický cieľ 3.1	Zlepšenie prístupnosti existujúcich sociálnych služieb a podporných aktivít pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	3
Kráky popis cieľa:	Existujúce sociálne služby a podporné aktivity majú mnohé bariéry, ktoré znemožňujú alebo odrádzajú cieľovú skupinu od využitia plného potenciálu takýchto služieb a opatrení. Cieľom je zvýšiť prístupnosť existujúcej siete odbornej pomoci pre zraniteľnú skupinu.	
Merateľný ukazovateľ:	- Správa z mapovania o prístupe ľudí so skúsenosťami s drogami k existujúcim službám a opatreniam, - Správa z prieskumu spokojnosti, - Počet zrealizovaných stretnutí s poskytovateľmi	
Opatrenie 1:	O: 3.1.1. Zvýšenie prístupnosti SSKl a iných opatrení pre ľudí, ktorí užívajú drogy rizikovým spôsobom	HIGH
	A 3.1.1.1. Analýza prístupnosti sociálnych služieb a opatrení pre ľudí, ktorí majú skúsenosť s drogami s identifikáciou bariér a odporúčaní (so zreteľom na zraniteľné podskupiny - ženy, matky s deťmi, rodiny, starnúca populácia, abstinujúci,...)	
	A 3.1.1.2. Sieťovanie subjektov s cieľom umiestňovania ľudí so skúsenosťou s drogami po hospitalizácii	
	A 3.1.1.3. Séria workshopov a s poskytovateľmi služieb o téme prístupnosti	
	A 3.1.1.4. Vytvorenie metodiky a diseminácia štandardov pre vybrané druhy sociálnych služieb o prístupe k ľuďom, ktorí majú skúsenosť s drogami	
Opatrenie 2:	O: 3.1.2. Podpora budovania odborných kapacít v oblasti prevencie, resocializácie a harm reduction opatrení	MID
	A 3.1.2.1. Spolupráca mesta a poskytovateľov sociálnych služieb s univerzitami za účelom vzdelávania a získania praxe v téme pre humanitné smery	
	A 3.1.2.2. Podpora budovania interných kapacít organizácií v oblasti drogovej politiky a služieb prostredníctvom grantovej výzvy	
Opatrenie 3:	O: 3.1.3. Rozvoj a udržateľnosť existujúcich služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	HIGH
	A 3.1.3.1. Legitimizácia opatrení v oblasti prevencie, resocializácie a znižovania rizík prostredníctvom nástrojov lokálnej politiky (VZN)	
	A 3.1.3.2. Grantová výzva v oblasti prevencie, bezpečnosti v exponovaných lokalitách a znižovania rizík v oblasti drog	

Strategický cieľ 3 - zabezpečiť pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami prístup k sieti sociálnych služieb zodpovedajúcej ich potrebám

Špecifický cieľ 3.2	Zvýšenie ponuky špecializovaných sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	2
Kráky popis cieľa:	Mnohé zraniteľné podskupiny (ženy, matky s deťmi, starnúca populácia) nemajú prístup k špecializovaným sociálnym službám, ktoré by prihliadali na ich špecifické potreby, čím sa znižuje efektivita pomoci, liečby a resocializácie pre danú cieľovú skupinu.	
Merateľný ukazovateľ:	- Počet dostupných špecializovaných služieb - Správa z hodnotenia kvality nových špecializovaných služieb	
Opatrenie 1:	O: 3.2.1. Zriadenie ambulantných a pobytových špecializovaných sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	HIGH
	A 3.2.1.1. Zriadenie útulku pre ľudí, ktorí užívajú drogy	
	A 3.2.1.2. Zriadenie nízkoprahového denného centra pre ľudí, ktorí užívajú drogy	
	A 3.2.1.3. Zriadenie pobytovej sociálnej služby pre ženy a matky s deťmi, ktoré majú skúsenosti s drogami	
Opatrenie 2:	O: 3.2.2. Zabezpečenie terénnej sociálnej práce pre mladých ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami v prostredí nočného života	MID
	A 3.2.2.1. Stabilizovať a rozvíjať program terénnej sociálnej práce mestského terénneho tímu zameranej na mladých ľudí v prostredí nočného života	
	A 3.2.2.2. Vytvorenie poradenskej miestnosti na Obchodnej ulici pre mladých ľudí	
	A 3.2.2.3. Zabezpečenie finančných zdrojov pre terénnu sociálnu prácu s harm reduction prvkami v kluboch na území mesta	

Strategický cieľ 3 - zabezpečiť pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami prístup k sieti sociálnych služieb zodpovedajúcej ich potrebám

Špecifický cieľ 3.3	Zabezpečiť holistický prístup a inovatívne služby pri riešení potrieb a problémov ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami	6
Kráky popis cieľa:	Aktuálne vedecké poznanie zdôrazňuje integratívny, komplexný a holistický prístup k drogovej problematike. Cieľom je využiť aktuálne vedecké poznanie pri etablovaní inovatívnych služieb za účelom efektívneho riešenia rizikového správania na území hlavného mesta.	
Merateľný ukazovateľ:	- Analýza potrieb cieľových skupín - Prijatá Mestská koncepcia v oblasti užívania drog a závislostí - Evalvacia workshopov	
Opatrenie 1:	O: 3.3.1. Pilotný projekt koordinovanej a integrovanej účinnej prevencie pre mladých ľudí (CPPPaP, MČ, MVO)	HIGH
	A 3.3.1.1. Získanie partnerov pre pilotný projekt (MČ, MVO, CPPPaP...)	
	A 3.3.1.2. Vytvorenie metodiky účinného preventívneho programu v oblasti užívania drog a závislostí	
	A 3.3.1.3. Implementácia koordinovanej prevencie zapojenými aktérmi	
	A 3.3.1.4. Evalvacia preventívneho programu a prezentácia výstupov	
	A 3.3.1.5. Prostredníctvom grantovej výzvy vyčleniť zdroje pre projekty integrovanej prevencie pre mladých ľudí na území HM BA	
Opatrenie 2:	O: 3.3.2. Vytvorenie mestskej koncepcie v oblasti užívania drog a závislostí participatívnym spôsobom s aktérmi v oblasti drogovej politiky vrátane zástupcov/zástupkyň príslušných rezortov	HIGH
	A 3.3.2.1. Vytvorenie a spustenie pracovnej skupiny za účelom tvorby koncepcie	
	A 3.3.2.2. Vytvorenie intervenčných skupín v ohrozených lokalitách	
	A 3.3.2.3. Prijatie mestskej koncepcie v oblasti užívania drog a závislostí	

Strategický cieľ 3 - zabezpečiť pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami prístup k sieti sociálnych služieb zodpovedajúcej ich potrebám

Opatrenie 3:	O: 3.3.3 Systém mapovania drogovej situácie na území mesta	HIGH
	A 3.3.3.1. Vytvorenie metodiky za účelom efektívneho monitorovania a evalvácie drogovej situácie	
	A 3.3.3.2. Identifikácia kľúčových partnerov a uzavretie memoranda o spolupráci za účelom pravidelného zberu dát a monitoringu	
	A 3.3.3.3. Uzavretie spolupráce s minimálne 2 výskumnými pracoviskami za účelom mapovania potrieb ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami so špecifickým fokusom na zraniteľné podskupiny a sociálnu oblasť	
	A 3.3.3.4. Zmapovanie drogovej situácie na území mesta – implementácia monitoringu	
Opatrenie 4:	O: 3.3.4 Mapovanie potrieb špecifických zraniteľných skupín, ktoré majú skúsenosti s drogami a adiktívnym správaním	MID
	A 3.3.4.1. Analýza potrieb mladistvých, ktorí majú skúsenosti s drogami	
	A 3.3.4.2. Analýza potrieb žien, ktoré majú skúsenosti s drogami	
	A 3.3.4.3. Zmapovanie adiktívneho správania ľudí v seniorskom veku	
	A 3.3.4.4. Zmapovanie behaviorálnych nelátkových závislostí na území mesta	
Opatrenie 5:	O: 3.3.5 Informovanosť zamestnancov a zamestnankyň sociálnych oddelení MČ v téme ohrozených lokalít a drogovej politiky	HIGH
	A 3.3.5.1. Zavedenie pravidelných stretnutí oddelenia prevencie a znižovania rizík HM SR BA so sociálnymi oddeleniami mestských častí v téme ohrozených lokalít a drogovej politiky	
	A 3.3.5.2. Zrealizovanie informačných workshopov a diskusií pre zamestnancov a zamestnankyne sociálnych oddelení s poskytovateľmi služieb	
	A 3.3.5.3. Vytvorenie a distribúcia informačných materiálov o dostupnej pomoci a poradenských službách v drogovej oblasti pre sociálne oddelenia MČ	
Opatrenie 6:	O: 3.3.6 Zabezpečenie kontinuálnej komunikácie mesta o odborných riešeniach drogovej problematiky	MID
	A 3.3.6.1. Zabezpečenie článkov v časopise in.BA na tému exponovaných lokalít a závislostí	
	A 3.3.6.2. Zrealizovanie eventu pre poslancov/poslankyne a zamestnancov/zamestnankyne úradov v téme drog a závislostí	
	A 3.3.6.3. Pravidelná komunikácia o témach exponovaných lokalít a živote ľudí so skúsenosťami s drogami na magistrátnych sociálnych sieťach	
	A 3.3.6.4. Konferencia o harm reduction opatreniach a aktivitách v oblasti drogovej politiky, ktoré prebiehajú na území mesta	
	A 3.3.6.5. Zabezpečenie kontinuity a nárastu komunikácie MTT na sociálnych sieťach o harm reducion aktivitách pre mladých ľudí v prostredí nočného života	

Evaluačné dotazníky

- poskytujú nám spätnú väzbu
- súčasť väčšej evaluácie KPSS realizovanej oddelením dátovej politiky a priestorových analýz Bratislavy
- zaslané po každom stretnutí

Ďakujeme za Vašu pozornosť a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

